

[Søren Jensen (Vejen).]

indeholder stærkt juridisk indviklede problemer, må følge den sædvanlige procedure og gå til landsskatteretten.

Det er langtfra første gang, man diskuterer disse problemer, og der er som nævnt bl. a. i en betænkning om landsskatterettens forhold anført forskellige muligheder for at modvirke antallet af klager. Finansministeren nævnte en eventuel klageafgift. Der kan også være tale om en minimumsramme, for at klager kan gå til landsskatteretten. Men det er klart, at gennemførelsen af sådanne forslag sandelig ikke er problemfri. Jeg skal ikke tage stilling til dem, men bare sige, at hvis der ikke sker en betydelig nedgang i klagetallet, er en udvidelse af administrationen og ansættelse af mere personale helt nødvendig.

Som finansministeren nævnte, er man i allerhøjeste grad opmærksom på hele problematikken og arbejder med den. Men jeg tror, vi kan være enige med ombudsmanden, når han bemærker, at forholdene er uholdbare, som de er nu. Jeg skal derfor tilsige socialdemokratiets støtte til en hurtig behandling af dette forslag. Jeg skal meddele, at jeg ikke ønsker noget udvalgsarbejde om dette spørgsmål; jeg ser gerne, at forslaget går direkte til anden behandling uden udvalgsbehandling.

Hans Kjær: Baggrunden for forslaget er åbenlys for enhver og er ikke blevet mindre klar af finansministerens redegørelse, så hele den problemstilling finder jeg ingen anledning til at gå dybere ind i ved denne lejlighed. Vi mener, at forslaget skal opfattes som en støtte til ministeren til nu at få gennemgået og rettet på nogle af disse ting.

Det er en kendsgerning, som finansministeren også var inde på, at problemet er taget op på mange leder. Det har først og fremmest været taget op af landsskatteretten selv, som i vinter har arbejdet med disse problemer og holdt nogle møder med rettens medlemmer, hvilket resulterede i den henvendelse, finansministeren fik. Jeg skal ikke her gå i detaljer med de forskellige muligheder, som er rejst af landsskatteretten, og de muligheder, finansministeren var inde på. Men jeg kan ikke lade være at nævne, at nogen begejstret tilhænger af generel betaling for klageadgangen er jeg ikke. Derimod

mener jeg, at der kunne være tale om at indføre et retsgebyr for dem, der ønsker foretræde for selve retten. Det ville være i overensstemmelse med andre forhold, hvor der betales retsgebyr. Det skal ikke være for at afskære nogen fra selv at møde. Men man kan ofte have fornemmelsen af, at ikke mindst de klagere, der har den bedste professionelle hjælp, ender med at begære møde for retten, for så sparer de en hel masse skriverskriv på vejen; så kan de vente med at gøre sig gældende, til de møder op i selve retten. I de tilfælde ville jeg ikke være utilbøjelig til at mene at der burde være et gebyr.

Jeg tror, det er meget rigtigt, at klagerne over den lange behandlingstid, i et større omfang end folk i virkeligheden gør sig klart, skyldes klagernes egen kvalitet. Den kendsgerning, at man bare behøver at skrive to ord: „Jeg klager“, og så kan sætte hele apparatet i gang, gør jo, at opklaringsarbejdet bliver alt for belastende og alt for urimeligt. Men også i de næste runder sinker det, at folk skal rykkes for at fremkomme med materialet, eller at der kommer afbud, når der skal være udgående sagsbehandling osv. I et vist omfang har mange af de klagere, der kommer ud for meget langvarige sagsbehandlinger, selv et medansvar for, at det går, som det går.

Jeg tror på, at en obligatorisk 2. behandling kunne have vældig stor betydning. Det kunne især have betydning derved, at klageren i højere grad kunne blive klar over, hvorfor hans ønsker eller hans opfattelse er afvist. Det kunne måske også have betydning i tilfælde, hvor ligningsmyndighederne går lidt hårdt på over for forhold, som har været tolereret i 5, 10 eller 15 år. Hvis man ændrer indstilling med ét slag, skaber det et vist kværvanteri, kan man godt kalde det, men i hvert fald et forståeligt kværvanteri, og i masser af tilfælde drejer det sig om sager, hvor provenuet ikke er 1/10 af det, det koster at behandle en klagesag. Der ville jeg tro, at noget større smidighed hos myndighederne kunne opnås, hvis man havde den obligatoriske 2. behandling.

Så skal jeg kun sige om kapacitetsspørgsmålet, at det er da udmærket, vi nu får noget igennem, men det løser ikke de akutte problemer. Det mest virkningsfulde er naturligvis at få sænket klageantallet, men